

Athugasemdir við mál nr 2019/2020 - Áform um breytingar á lögum um málefni aldraðra

Undirrituð fagna því að verið sé að skoða málaflokkinn og fagna því að verið sé að reyna að gera kerfið einfaldara og skilvirkara.

Nokkrar athugasemdir þó eins og þetta er sett fram:

- 1) Þegar talað er um InterRAI-mælitækið þá gerum við ráð fyrir að verið sé að tala um Home Care tækið (HC-tækið). InterRAI-mælitækin eru mörg og því er mikilvægt að það sé tekið nákvæmlega fram hvaða tæki verið er að tala um
- 2) Gefið að það sé verið að tala um HC-tækið þá er mikilvægt að það sé tryggt að allir þeir aðilar sem eru að fylla það út séu búnir að fá þjálfun í því og geri það skv. leiðarvísi tækisins. Eins og framkvæmdin hefur verið fram að þessu þá hefur HC-tækið ekki verið í útbreiddri notkun og hefur t.d. ekki verið lagt fyrir alla sem þiggja heimaþjónustu heldur bara valda aðila.
- 3) Áður en haldið er áfram með þetta þá er mikilvægt að það sé ljóst hvaða breytur í HC-tækinu á að nota. Það þarf að liggja ljóst fyrir að þær breytur sem valdar eru séu þær réttu til að meta þörf fólks á hjúkrunarheimilisplássi. Okkur vitanlega þá hafa slíkar rannsóknir ekki verið gerðar á Íslandi, líklega eru til erlendar rannsóknir sem hægt er að skoða **en** ef stjórnvöld vilja hafa faglegan bakgrunn fyrir þessari ákvörðun þá myndum við halda að það þyrfti að gera íslenska rannsókn úr íslenskum gögnum.
- 4) Ef við skiljum þetta rétt þá er verið að leggja til að **eingöngu** niðurstöður HC-tækisins verðir látnar ákvarða þörf á rými á hjúkrunarheimili. Fram að þessu þá hefur þurfti a.m.k. hjúkrunarbréf og læknaþrátt ásamt umsókn einstaklings. Við teljum það **mjög mikla** afturför ef það á að taka út þörfin á læknaþrátti. Í HC-tækinu er ekkert um læknisfræðilega uppvinnslu eða lyfjamál.

Ef menn velja að fara þessa leið þá teljum við mikla hættu á því að það fari fólk inn á hjúkrunarheimili sem ekki eigi þangað erindi þar sem læknisfræðilegri uppvinnslu er ekki lokið (viðkomandi gæti mögulega verið með læknanlegan sjúkdóm eða þá að það er hægt að bæta líðanina með því að breyta lyfjum). Þetta gæti þýtt meiri vinnu fyrir lækna hjúkrunarheimila, þar sem uppvinnslan þarf þá að fara fram þar. Og þetta gæti líka þýtt að sjúklingar sem í raun þurfa ekki á hjúkrunarrými að halda, heldur uppvinnslu og endurhæfingu, enda á hjúkrunarheimili og fá ekki þá heilbrigðisþjónustu sem þeir eiga rétt á.

Við sem undir þetta skrifum erum öll öldrunarlæknar. Anna Björg Jónsdóttir er yfirlæknir á dag- göngu- og samfélagsdeild öldrunarlækninga Landspítala. Steinunn Þórðardóttir er yfirlæknir heilabilunareiningar Landspítala. Ólafur H Samúelsson er formaður Félags íslenskra öldrunarlækna og starfar sem öldrunarlæknir á Landspítala og á Hjúkrunarheimilinu Eir.

Við komum að þessum málafllokki frá mismunandi sjónarhornum en öll þekkjum við vel til kerfisins og þau mál er varða færni- og heilsumat. Við höfum líka tekið þátt í rannsóknar- og gæðaverkefnum þar sem InterRAI-mælitækin hafa verið notuð og þekkjum því þau tæki ágætlega.

Við hvetjum til að þessi áform verði endurskoðuð og unnin betur af hálfu ráðuneytisins áður en til breytingar á lögum kemur. Sem öldrunarlæknar komum við gjarnan að þeirri vinnu sé þess óskað.

Með fyrirfram þökk,

Anna Björg Jónsdóttir, yfirlæknir dag-, göngu- og samfélagsdeildar öldrunarlækninga á Landspítala

Ólafur H. Samúelsson, sérfræðingur í öldrunarlækningum og formaður Félags íslenskra öldrunarlækna

Steinunn Þórðardóttir, yfirlæknir heilabilunareiningar öldrunarlækninga Landspítala